

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 19-01-64012 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

לפני כבוד השופטת יעל בלכר

המעוררת
חמת עיצוב ושיווק בע"מ (הנושה)
ע"י ב"כ עו"ד אורלי גלמן

נגד

המשיבים
1. הנאמן, עו"ד יעקב ישראלי
2. כונס נכסים רשמי תל אביב
3. יצחק פנסו (החייב)

פסק דין

לפניי ערעור הנושה על הכרעת הנאמן בתביעת החוב שהגישה כנגד החייב, על יסוד פסק דין שניתן כנגד החייב וחברה שבבעלות החייב ושותפו, בהעדר הגנה. זאת, במסגרת תביעה כספית שהוגשה כנגד החברה וכנגד החייב ושותפו, שהיו ערבים לחובותיה של החברה.

מתעוררת השאלה אם יש להתערב בהחלטת הנאמן, שלפיה זקף על חשבון חובו של החייב לנושה, חלק מהדיבידנד שהתקבל בידי הנושה בתיק הפש"ר של השותף, שכנגדו ניתן פסק דין באותה תביעה כספית לאחר שהתקיים הליך משפטי מלא.

כללי

1. צו כינוס לנכסי החייב ניתן ביום 22/9/09. בדיון מיום 31/10/10 הוכרז החייב כפושט רגל ומונה נאמן לנכסיו. בהמשך להחלטה מיום 31/3/20 בעניין הפטרו של החייב, הפקיד החייב בסיוע בני משפחתו, סך של 220,000 ₪ לצורך קבלת הפטר. זאת, בנוסף לסך של 156,000 ₪ שהצטבר בקופה. משעמד בתנאים, נחתמה פסיקתא להפטר ביום 26/8/20.

2. אציין כי המעוררת (הנושה) התנגדה להפטר החייב כאמור ועתרה לתשלום 100% דיבידנד או לביטול ההליך. אין מקום לפרט לצורך העניין שלפנינו. ההתנגדות נדונה בהחלטה הנזכרת מיום 31/3/20.

3. בבקשה למתן צו כינוס, הצהיר החייב על חובות בסך כולל של כ-2,200,000 ₪ ל-23 נושים שונים ונפתחו כנגדו 18 תיקי הוצאה לפועל. כעולה מדיווח הנאמן, תביעות החוב שהוגשו, אושרו על סך כולל של כ-480,000 ₪ (לפי טבלת הכרעות מתוקנת מיום 31/1/19). הנאמן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 19-01-64012 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

ציין, כי חלק גדול מנושיו של החייב קיבלו דיבידנדים על חשבון החובות, במסגרת תיק הפש"ר של שותפו של החייב בחברת אקוורום, מר נגר (להלן: **חברת אקוורום או החברה, מר נגר ו- תיק נגר**, בהתאמה).

4. הנושה הגישה תביעת חוב בסך של 425,501 ₪ בדין רגיל, שאושרה בתחילה על סך של 333,027 ₪ ותוקנה בעקבות ערעור על הכרעת החוב ובדיקה מחודשת (עש"א 17-11-63932). בהכרעת החוב המתוקנת אושרה תביעת החוב של הנושה ע"ס של 206,064 ₪. הנושה הגישה ערעור גם על הכרעת החוב המתוקנת - זהו הערעור שלפניי.

5. במוקד המחלוקת בערעור זה, הפחתה בסך של 146,008 ₪ שביצע הנאמן, בגין דיבידנד שקיבלה הנושה בתיק הפש"ר של נגר, ע"י חובו של נגר לנושה, שהוא במקור חוב זהה לחובו של החייב. הן החייב והן מר נגר היו ערבים לחובה של חברת אקוורום כלפי הנושה. בתיק הפש"ר של נגר התקבל בידי הנושה (לאחר צו הכינוס של החייב), דיבידנד בסך כולל של 202,789 ₪. הנאמן זקף חלק מהדיבידנד, בסך של 146,008 ₪, ע"י חובו של החייב לנושה. לאחר ההפחתה, הועמדה תביעת החוב של הנושה בתיק החייב דנן, ע"ס 206,064 ₪.

6. מכאן לדברים ביתר פירוט.

תביעת החוב של הנושה בתיק זה

7. כאמור, החייב ומר נגר היו ערבים לחובות החברה כלפי הנושה (ראו כתב הערבות שצורף בנספח 1 לתגובת המערערת לתשובות המשיבים בערעור).

8. הנושה הגישה תביעה לבית משפט השלום בתל-אביב, כנגד חברת אקוורום, החייב ומר נגר.

9. כנגד החייב וחברת אקוורום, ניתן **פסק דין בהיעדר הגנה**, שלפיו על החייב והחברה לשלם לנושה, יחד ולחוד, סך כולל של **416,808 ₪**. סכום זה כולל את סכום התביעה בסך של 384,400 ₪, אגרת בימ"ש בסך של 6,562 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך של 25,846 ₪ בתוספת מע"מ. נקבע כי הסכומים יישאו הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה (25/4/06) ועד ליום התשלום המלא בפועל (פסק דין מיום 6/10/2006 בת"א 26989/06) (**פסק הדין**).

10. כאמור, פסק הדין ניתן בעניינם של החייב והחברה בלבד. מר נגר הגיש כתב הגנה והתנהל בעניינו הליך ארוך ומלא, שבסופו ניתן כנגדו פסק דין מיום 12/1/11 (לאחר שכבר ניתן צו כינוס כנגד החייב בתיק זה).

11. ביום 19/10/06 פתחה הנושה כנגד החייב תיק הוצל"פ לביצוע פסק הדין שניתן בהיעדר הגנה. צו כינוס כנגד החייב ניתן ביום 22/9/09 והנושה הגישה תביעת חוב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 19-01-64012 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

12. על פי תביעת החוב מיום 15/3/10, חובו של החייב לנושה נכון ליום צו הכינוס, עמד על סך של 425,501 ₪ שבגיננו הוגשה תביעת החוב. בתביעת החוב ציינה הנושה, בין היתר, כדלקמן: "יצוין, שבת.א 26989/06 הוגשה התביעה גם נגד חב' אקוורום ונגד רפי נגר. רפי נגר הגיש כתב הגנה וטרם ניתן פס"ד נגדו. ניתן פסק דין נגד חב' אקוורום, אך ניתן צו לפירוקה. יצוין עוד, שחובות של לקוחות חב' אקוורום לחב' אקוורום הומחו ע"י חברת אקוורום אל הנושה, וכי הנושה פעלה לפי שיקול דעתה לגביית החובות, ועלה בידיה לגבות חלק מהחוב נשוא פסק הדין נספח א'. סכום החוב עליו הצהרתי בתביעת חוב זו הוא הסכום לאחר שנלקחו בחשבון הסכומים שנגבו ע"ח החוב."

13. בהודעת דוא"ל מיום 15/4/18 ששלחה ב"כ הנושה לנאמן הודיעה, כי במסגרת תיק הפש"ר של מר נגר קיבלה ע"ח החוב של מר נגר לנושה, סך של 202,789 ₪. באותו דוא"ל הודיעה, כי תביעת החוב של הנושה בתיק נגר כוללת רכיבים שאינם נכללים בתביעת החוב בתיקו של החייב כאן; וכי הסכומים שהתקבלו מתיק נגר מיוחסים תחילה לאותם רכיבים שאינם נכללים בתביעת הנושה בתיק זה - הוצאות ושכ"ט שנפסקו כנגד נגר וכן ה"ה וריבית על החוב המשותף בין מועד צו הכינוס של החייב (22/9/09) למועד צו הכינוס של מר נגר (18/4/12). עוד ציינה, כי מרשתה שילמה לה על גביית החוב מנגר שכ"ט והוצאות שגם אותם יש לקזז. לטענת הנושה, רק את היתרה שתיוותר לאחר קיזוז גם סכומים אלה, יש להפחית מתביעת החוב של הנושה בתיק זה.

14. בהמשך שלחה ב"כ הנושה הודעת דוא"ל נוספת מיום 26/4/18 שבה ערכה חישוב מפורט, שתוצאתו היא, כי לשיטתה, מתוך הסך של 202,789 ₪ שקיבלה כדידינד בתיק נגר, רק סך של 56,136 ₪ נותר כתשלום עבור החוב המשותף של נגר והחייב. כיוון שהנושה שילמה לבאת כוחה סך של 81,115.60 ₪ ועוד מע"מ וכן הוצאות בגין בטיפול בתיק מר נגר - סבורה ב"כ הנושה, כי "אין להפחית מסכום תביעת החוב של מרשתי נגד פנסו אף לא שקל אחד בגין הדידינד שהגיע מתיק הפש"ר של נגר".

פסק הדין כנגד מר נגר ותביעת החוב בתיק נגר

15. פסק הדין כנגד מר נגר ניתן ביום 12/1/11, לאחר הליך ארוך ובחלוף כ-4.5 שנים מיום שניתן פסק הדין בהעדר הגנה כנגד החייב. הנושה פתחה ביום 31/3/11 תיק הוצל"פ לגבייתו של החוב מנגר.

16. לפי הפסיקתא שנחתמה ע"י בית משפט השלום בתביעה כנגד מר נגר, החוב המקורי של נגר (והחייב) הוא בסך של 510,863 ₪, שהועמד בצירוף ה"ה וריבית ליום פסק הדין על סך של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 19-01-64012 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

664,646 ₪. הופחתו סכומים שנגבו ע"י התובעת בסך כולל של 395,810 ₪ (כנראה בדרך של גבייה מצדדים שלישיים מכוח המחאות החוב), כך שהיתרה נכון ליום פסק הדין 12/1/11 היא 268,836 ₪. בנוסף, נפסקו שכ"ט בסך של 60,000 ₪ וכן הוצאות ניהול ההליך (ראו והמסמכים שצורפו בנספח לתגובת המערערת לתשובת המשיבים לערעור).

17. צו הכינוס כנגד מר נגר ניתן ביום 18/4/12. הנושה הגישה בתיק נגר תביעת חוב מיום 24/9/12 ע"ס 407,281 ₪, שאושרה במלואה. כאמור, הנושה קיבלה בתיק הפש"ר של נגר, דיבידנד בסך של 202,789 ₪.

הכרעת החוב המתוקנת מיום 16/12/18 של הנאמן בתיק ערעור זה

18. במסגרת הכרעת החוב המתוקנת התקבלה עמדת הנושה שלפיה עפ"י תחשיב נכון, סכום החוב נכון ליום צו הכינוס עומד ע"ס 352,072 ש"ח. במקביל, עלתה מחלוקת בעניין הסכומים שהתקבלו על חשבון החוב ולאחר הגשת תביעת החוב, שאותם יש לקזז מסכום תביעת החוב המאושרת.

יוער כי בהכרעת החוב נפלה טעות קולמוס כאשר במקום אחד צוין שאושרה ע"ס שגוי של 357,072 (ס' 16). טענת הנושה בערעור הראשון היא שיש לאשר את התביעה ע"ס של 352,136 ₪. הנאמן ציין כי קיבל את התחשיב של הנושה ואישר את התביעה ע"ס של 352,072 ₪ בהתאם לתחשיב שערך. קיים פער זניח ולא מוסבר של 64 ₪ שבין שני הסכומים, שלטענת הנאמן, אין מקום להתעכב עליו.

19. אין מחלוקת כי הנושה קיבלה סך של 202,789 ₪ כדיבידנד בתיק הפש"ר של מר נגר ע"ח החוב של מר נגר לנושה לפי פסק הדין שניתן כנגדו בתביעה הנזכרת.

20. החייב טען לפני הנאמן, כי יש להפחית את מלוא התקבולים שהתקבלו ממר נגר וכן, לעשות שימוש בקרנות החוב שנקבעו שם (שנמוכים מפסק הדין שניתן כנגד החייב בהעדר הגנה). מנגד, לטענת הנושה, אין להפחית את הסכומים שהתקבלו כדיבידנד בתיקו של מר נגר כלל, שכן החוב של מר נגר כולל גם רכיבים שאינם חלק מן החוב המשותף; ואת התקבולים שקיבלה זכאית הנושה לזקוף כנגד הוצאות ושכ"ט (ולא כנגד קרן החוב), כפי שאמנם עשתה. לשיטת הנושה, לאחר קיזוז הוצאות ושכ"ט נותר סך של 56,136 ₪, שגם אותו אין לנכות מן הדיבידנד בתיק הנושה, שכן עפ"י הסכם שכ"ט שבין ב"כ הנושה לבין הנושה, חייבת הנושה לב"כ (עו"ד גלמן) שכ"ט בסך של 81,000 ₪ שעולה על היתרה נ"ל (ראו פירוט המחלוקת בסעיפים 18-21 להכרעה בתביעת החוב). מכאן, לשיטת הנושה, שאין לנכות גם לא שקל אחד מתביעת החוב המאושרת בגין הסכומים שהתקבלו בתיק נגר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פס"ר 19-01-64012 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

21. הנאמן קבע בהכרעה המתוקנת, כדלקמן:

"21. בחנתי את טענות הצדדים. בחנתי בקפידה את טענות באת כוח הנושה והגעתי לכלל מסקנה כי דרך 'החישוב' והזקיפה המוצעת על ידה אינה הולמת ואינה מאוזנת. נעלה מספק בעיני כי מן ההיגיון, מן הדין ומן הצדק ליחס לפחות חלק מהתקבול שנתקבל בתיק של מר נגר וליחסו גם להפחתת החוב של החייב דנן.

22. סכום הקרנות הכולל בתיק ההוצל"פ של מר נגר, בפתיחת התיק, היה 372,637 ₪.

...

23. ביצעתי לפיכך חלוקה רעיונית של קרנות החוב בתיק ההוצל"פ של מר נגר, בין שני סוגי קרנות: האחד קרנות שהן חוב משותף למר נגר ולחייב כלפי הנושה, והשני, קרנות חוב שהן חוב של מר נגר לבדו כלפי הנושה (למשל שכ"ט פסוק) ושאינם חובו של החייב. סכום הקרנות המשותפות הינו 268,836 ₪ (קרן פסק הדין של מר נגר).

24. היחס בין סכום הקרנות המשותפות (268,836 ₪ כאמור) לעומת סכום הקרנות הכולל (372,637 ₪ כאמור) הינו 72%. משכך, אני קובע כי מתוך סכום התקבול (202,789 ₪) חלק, בשיעור של 72%, לאמור 146,008 ₪ יופחת מהחוב של החייב דנן..."

22. החוב המאושר עמד ע"ס של 352,072 ; מתוכו הופחת סך של 146,008 תקבולים ע"ח החוב ומכאן שתביעת החוב אושרה ע"ס 206,064 (ראו החישוב בס' 25-27 להכרעה המתוקנת).

23. הנאמן ציין, כי החייב הציע להעמיד את סכום החוב לנושה בהתאם לקביעת בית המשפט בפסק הדין כנגד נגר, שלפיו סכום החוב נמוך יותר מזה שנקבע בפסק הדין שניתן כנגד החייב בהעדר הגנה. הנאמן בהכרעתו בחר שלא לפעול בדרך זו, בשל הקושי העולה מכך שפסק הדין ניתן במועד מאוחר הרבה יותר, שעד אליו היו תנועות כספיות וסביר להניח שהדבר היה גורר גם תוספת הוצאות בתיק ההוצל"פ כנגד החייב והחברה ואף קרנות שכ"ט לטובתה וכו' (ס' 17 להכרעה בתביעת החוב).

עיקר טענות הצדדים בערעור

טענות הנושה

24. לטענת הנושה, סכום תביעת החוב שאושר אינו ברור. צוינו שני סכומים שונים (352,072 ₪ ו- 357,072 ₪) ואלה אינם עולים בקנה אחד עם הקביעה בהכרעה המתוקנת, שלפיה התקבלה עמדת ב"כ הנושה לעניין התחשיב הנכון (ס' 16 להכרעה). על פי תחשיב ב"כ הנושה החוב המאושר צ"ל ע"ס 352,136 ₪.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פס"ר 64012-01-19 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

25. כאמור, לשיטת הנושה, אין להפחית דבר בגין הסכומים שהתקבלו בידה כדיבידנד בתיק נגר. לטענתה, ייחוס הכספים שהתקבלו מתיק הפש"ר של שותף החייב כפי שנעשה בהכרעה המתוקנת אינו נכון. הסכומים שהתקבלו כדיבידנד בתיק הפש"ר של מר נגר, לא יוחסו על ידי הנאמן בתיקו של מר נגר לחיוב מסוים. לפיכך, זכותה של הנושה לייחס את התשלומים תחילה ע"ח הוצאות ושכ"ט, באופן שהוצג בהודעתה בדוא"ל מיום 26/4/18 ששלחה לנאמן (נספח 4 להכרעת החוב המתוקנת). זאת, מכוח סעיף 50 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 (**חוק החוזים**) הקובע כי "סכום שניתן לנושה שעה שהגיעו לו מן החייב חיובים אחדים, רשאי החייב, בעת התשלום, לציין את החיוב שלחשבונו יזקף הסכום; לא עשה זאת, רשאי הנושה לעשות כן" שחל לשיטתה, מכוח סעיף 61 (ב) לחוק זה.
26. לעניין סדר גביית החוב מפנה הנושה גם לסעיף 49 לחוק החוזים ולסעיף 75 לחוק ההוצל"פ (הוצאות, ריבית, החוב עצמו). כן הפנתה לע"א 1202/95 **בנק לאומי נ' חן לבנת עו"ד, פ"ד** נג(3) 759 ופסיקה נוספת של בתי המשפט המחוזיים שבעקבותיו. לפי הטענה, הנאמן התעלם כליל גם מהטענה ביחס להוצאות ושכ"ט ששולמו לה בפועל לצורך הגביה בתיק נגר. בשים לב לתחשיב שהוצג, אין להפחית דבר ע"ח חובו של החייב בתיק שבכותרת.
27. עוד טוענת הנושה, כי החלוקה הרעיונית שאותה קבע הנאמן אינה מבוססת, אינה מנומקת ומנוגדת לדין. בנוסף, ככל שהיה בסיס לחלוקה רעיונית כפי שנקבעה, אין לייחס לחובו של מר נגר בעת פתיחת תיק ההוצל"פ, אלא לחוב מאוחר יותר, שיביא בחשבון את החיובים שבהם הוא חויב במהלך תיק ההוצל"פ, ולא את קרן החוב בלבד.
28. יוער כי הנושה מפרטת באריכות את השתלשלות האירועים עד להכרעה המתוקנת. לא מצאתי כי מעבר לציון הדברים לעיל, יש צורך להרחיב בעניין זה, שאינו רלבנטי למחלוקת. נטענו גם טענות לאי דיוקים ואמירות לא נכונות נוספות, שאין להם חשיבות לעניין ולא מצאתי לפרטן.

טענות החייב

29. לטענת החייב, הנושה מנסה להקטין את הדיבידנד שהתקבל בתיק נגר בדרך של זקיפת התשלום לשכ"ט והוצאות. אין מקום להקטנת הדיבידנד שהתקבל מתיק נגר בשל הסכום שכ"ט שבין הנושה לבאת כוחה, שכן מדובר במישור היחסים שבין ב"כ הנושה לנושה. כן ציין החייב בתשובתו לערעור, כי ראוי היה לחקור את הנושה על הכספים שהתקבלו אצלה בגין החוב (כתוצאה מהמחאת זכות לגביית חובות מצדדים שלישיים שקיבלה הנושה מאת החברה לצורך כיסוי החוב).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 19-01-64012 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

טענות הנאמן

30. בתשובה לערעור, חזר הנאמן על נימוקי ההכרעה. לטענת הנאמן, לא סביר שנושה יקבל תקבולים מחייב אחד ואלה לא ישפיעו על חובו (המשותף) של החייב האחר; בוודאי כאשר מדובר באותו חוב ממש.

31. לטענת הנאמן, הפסיקה שאליה מפנה הנושה עוסקת בתביעת חוב של ערב שפרע חוב ותובע בהליך הפש"ר של הנערב את חובו שלו, לרבות ההוצאות. מר נגר והחייב היו שניהם ערבים לחובות החברה. כך גם ההפניה לס' 75 לחוק ההוצל"פ אינה רלבנטית. אף אין מקום לכך שיתרת החוב של החייב וזכויות נושי החייב בתיק זה, יוכרעו וישתנו בהתאם לשאלה אם הנאמן בתיקו של צד ג' (נגר) טרח לייחס את הדיבידנד לפירעון כל החוב או חלקים ממנו.

32. יתר על כן, טענת הנושה בגין שכה"ט המוסכם שבינה לבין באת כוחה בטיפול בתיק נגר, בלתי סבירה בלתי הוגנת ומקוממות. קביעת שכ"ט במישור שבין נושה לב"כ בתיקו של מר נגר אינה צריכה להשפיע על הנושים האחרים בתיק הפש"ר של החייב כאן. שכה"ט ששילמה הנושה לגביית החוב מנגר מצא ביטוי בהפחתה יחסית של הסכומים שהתקבלו כדיבידנד.

עמדת הכנ"ר

33. לעמדת הכנ"ר יש לדחות את הערעור. מידת ההתערבות המקובלת לפי הפסיקה, בהכרעת חוב של בעל תפקיד היא, כידוע, מצומצמת. אין כל מקום להתערב בהכרעה בעניין זה, שבוודאי אינה חורגת ממתחם הסבירות ואינה מצדיקה התערבות בית המשפט.

34. הפחתת הסכום שהתקבל בתיק נגר בסך של 237,184 ₪ כולו הייתה מביאה לאישור תביעה בסך של 114,888 ₪. הנאמן הפחית רק חלק מהסכום, והעמיד את ההכרעה על סך של 206,064 ₪. מכאן שהנאמן התחשב בטענות הנושה ולמעשה, הכיר ברכיב ההוצאות בתיקו של מר נגר בסך של 91,176 ₪ (זהו הסכום שנותר בידי הנושה לאחר קיזוז, בגין חובות נגר לנושה שאינם משותפים לחייב, שהם בעיקרם בגין שכ"ט והוצאות).

תגובת הנושה לתשובות

35. לבקשת הנושה, ניתנה לה האפשרות להגיב לתשובות. בתגובתה חזרה על טענותיה בערעור תוך שטענה כי אין בתשובת הנאמן או הכנ"ר משום מענה לטענותיה השונות בערעור. אשר לייחוס הכספים שהתקבלו בתיק נגר, טענת הנאמן שהפסיקה המצוינת בערעור אינה רלבנטית - אינה נכונה. יש להחיל את הפסיקה שמתייחסת לגביית חובותיהם של ערבים ע"י הבנקים גם על ענייננו. אשר לסכום שכה"ט וההוצאות ששולמו לב"כ הנושה לצורך הגביה בתיק נגר ציינה, כי לשיטתה, רק אם מדובר בשכ"ט הסכמי לא סביר ניתן היה לשקול

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פס"ר 64012-01-19 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

האם ראוי להתערב באופן שבו יוחסו כספי הגביה. אולם לטענתה אין זה מצב הדברים והטענה אף לא נטענה. לעניין סכום החוב שאושר - המשיבים לא התייחסו לכך. הנאמן סבר כי אין לעסוק בכך בשל הפרש זניח ומכאן, שדין טענת הנושה להתקבל.

דיון והכרעה

36. לאחר ששמעתי טענות הצדדים, אני דוחה את הערעור. לא מצאתי שנפל בהכרעת הנאמן בתביעת החוב פגם ולא כל שכן, פגם המצדיק התערבות בהכרעתו בהתאם למבחני הפסיקה.

37. השאלה היא האם יש להתערב בהכרעתו של הנאמן, בכך שזקף חלק מהתקבולים שהתקבלו בידי הנושה כדיבידנד בתיק נגר, ע"ח חובו של החייב לנושה בתיק זה.

38. כידוע "סמכות הפיקוח השיפוטי על פעולות הנאמן מתאפיינת בריסון ובהתערבות מצומצמת, המוגבלת למצבים של סטייה קיצונית ומהותית מסבירות ותקינות" (ע"א 8765/07 פז חברת נפט בע"מ נ' עו"ד שושני, ניתן ביום 27/12/10, ס' 15, להלן: עניין פז). בעניין פז, שבו נדון ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בערעור על הכרעה בתביעת חוב, נקבע, כי אמת מידה זו מופעלת גם ביחס להכרעות הנאמן בדונו בתביעות חוב.

39. בית המשפט עמד על תפקידו של הנאמן, כדלקמן: "בדונו בתביעות חוב ממלא הנאמן תפקיד שיפוטי... במסגרת תפקיד זה, מכריע הנאמן באופן קולקטיבי בתביעות כלל נושי החייב, המנועים בדרך כלל מלפעול באופן עצמאי למימוש זכויותיהם בבית המשפט... ריכוז כל תביעות החוב בידי הנאמן, נועד לקיים מנגנון מרוכז, יעיל, מהיר ושוויוני לחלוקת נכסי החייב בין נושי בהתאם לכללים נקבעו בדיון. הנאמן מוחזק כבעל מומחיות לדון בתביעות החוב, ובידיו יתרון הטמון בריכוז התביעות בפניו, המאפשר פרישת תמונת החובות הכוללת, המקדמת את הליך החלוקה היעיל בין הנושים" (ס' 14).

40. על רקע האמור הגיע בית המשפט בעניין פז לכלל מסקנה, כי "... אף שקנויה לבית המשפט סמכות פורמאלית להתערב ולשנות החלטות נאמן הן בהיבט המשפטי והן בהיבט העובדתי כאמור בסף 178(א) לפקודה, ואף ליתן החלטות אחרות תחתן, עדיין מדובר בהפעלת סמכות של ביקורת שיפוטית על החלטות הגורם המקצועי המופקד על תחום מיוחד של ניהול נכסי החייב וחלוקתם בין הנושים. הדעת נותנת כי הביקורת השיפוטית על החלטות נאמן מכל סוג ומהות תופעל במשורה, ותוגבל למצבים של חריגה קיצונית מסבירות ותקינות הפעולה, תוך הותרת מתחם שיקול דעת רחב לנושא התפקיד לאור היקף סמכויותיו, מומחיותו, וחשיבותם של גורמי היעילות הדיונית הפועלים בעניין זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פס"ר 19-01-64012 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראל וואח'

השיקולים לעניין זה דומים ביחס לפונקציות השונות שהנאמן ממלא, והכרעות הנאמן בתביעות חוב של נושים בכלל זה. " (ס' 16) (ההדגשה שלי - י' ב').

41. נמצא, אפוא, כי בעל התפקיד בהיותו בעל מיומנות ומומחיות ובשים לב לסמכויותיו ולתפקידו, הוא בעל שיקול דעת רחב גם בהכרעה בתביעות החוב. כפי שציין בית המשפט בעניין פז, אף לשיקולים של יעילות דיונית יש מקום בהכרעה בתביעות חוב. יש לזכור כי בעל התפקיד נדרש להכריע בתביעות חוב רבות ולעיתים בעשרות של תביעות. כידוע, הבירור אינו נעשה כאילו היה זה הליך משפטי מלא המתנהל בבית המשפט על כל דקדוקיו שלפי סדרי הדין והראיות (ראו למשל ע"א 113/18 **רחמים נ' הכנ"ר** מיום 6/6/19).

42. ביישום הדין לענייננו סבורני, כי מקרה זה אינו נופל בגדר המקרים המצדיקים התערבות, שמוגבלת למצבים של סטייה קיצונית ומהותית מסבירות ותקינות; וכי בנסיבות העניין, החלטת הנאמן ראויה, סבירה והוגנת ואין כל עילה להתערבות בה.

43. תביעת החוב של הנושה מיום 15/3/10 הוגשה בתיק החייב ע"ס 425,501 ₪, לפי היתרה בתיק ההוצל"פ שנפתח כנגד החייב. הנושה ציינה בתביעת החוב, כי זו היתרה לאחר שנוכו תשלומים שנגבו מצדדים שלישיים בשל המחאת הזכות של החברה לגבות חובות. יוער כי הנושה לא פירטה בתביעת החוב דבר בעניין הסכומים שהתקבלו והתחשיב שנעשה, ונושא זה לא פורט או בורר במסגרת הכרעת החוב או הערעור שלפני.

44. מהפסיקתא כנגד מר נגר אנו למדים, כי החוב המקורי של החברה ושל הערבים (החייב ומר נגר) עמד על סך של 510,863 ₪ ובצירוף ה"ה וריבית ליום פסק הדין בסך של 664,646 ₪. לאחר הפחתת סכומים שנגבו ע"י התובעת בסך כולל של 395,810 ₪ - יתרת החוב נכון ליום פסק הדין 12/1/11, היא בסך של 268,836 ₪. דהיינו: החוב המקורי הופחת בשל גביה מצדדים שלישיים, בכ- 60%. הנושה גבתה בתיק נגר דיבידנד בסך של 202,789 ₪. בתיק זה, אושרה תביעת החוב בסך של 352,072 ₪ ולאחר ניכוי 146,008 ₪, הועמדה תביעת החוב ע"ס 206,064 ש"ח (שממנו נראה שיתקבל בידי הנושה דיבידנד של כ- 80% ברוטו).

45. אין חולק כי בחלוקת הדיבידנד לנושים, יש להתחשב בסכומים שנגבו ע"י הנושה ע"ח החוב של החייב לאחר מתן צו הכינוס. עוד אין חולק, כי במועד שלאחר צו הכינוס של החייב, הנושה קיבלה דיבידנד ע"ח חובו של מר נגר לנושה, שהוא במקור חוב משותף לחייב ולמר נגר אשר נובע מערבותם לחובות החברה. הנאמן זקף ע"ח החוב של החייב לנושה חלק מהדיבידנד האמור. בקביעת הסכום שיש לזקוף ע"ח החוב של החייב לנושה, הנאמן בחר ללכת בדרך של הפחתה יחסית. זאת, בהתאם ליחס שבין סכום החוב המשותף (שהוא הסכום שנקבע בפסק הדין כנגד נגר בסך של 268,836 ₪, שנמוך מפסק הדין כנגד החייב)

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 19-01-64012 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

לבין סך כל קרנות החוב של מר נגר לנושה, שכולל גם חיובי בגין הוצאות ושכ"ט שנפסקו כנגד מר נגר ולא נפסקו כנגד החייב. היחס בין הסכומים עומד על סך של 72% ולכן, הפחית הנאמן מן התקבולים שהתקבלו בידי הנושה כדיבידנד בתיק נגר 72% מהסכומים, שאותם זקף על חשבון תשלום החוב המשותף. אכן, מתווה זה לא מעוגן בתקנה ספציפית או הוראה כזו או אחרת. אולם מדובר בסמכות אינהרנטית לתפקיד ההכרעה בהפעלת שיקול הדעת המעין-שיפוטי הנתון לנאמן בהכרעה בתביעת החוב, ואין צורך בתקנה שתורה לנאמן כיצד לבצע חישוב זה, משל עסקינן בתחשיבי ריבית המיוחדים להליך וכיוצ"ב. בניגוד לנטען, הכרעתו איננה מנוגדת לדין.

46. סבורני, כי בהחלטתו זו פעל הנאמן בהגינות, ביעילות ובסבירות כלפי הנושה וכלפי הנושים האחרים של החייב, שהנאמן מופקד גם על עניינים ותוך התחשבות ראויה בכך שהנושה נאלצה לנהל הליך ארוך כנגד מר נגר (דבר שהתבטא בפסיקת הוצאות נדיבה בנסיבות העניין בסך של 60,000 ₪ לטובת הנושה). בתוקף **"מתחם שיקול דעת רחב לנושא התפקיד לאור היקף סמכויותיו, מומחיותו, וחשיבותם של גורמי היעילות הדיונית הפועלים בעניין זה"**, כלשון בית המשפט **בעניין פז**, ואמות המידה להתערבות כפי שנקבעו שם, לא ראיתי עילה להתערבות בהחלטה.

47. אני דוחה את טענת הנושה אשר לפגם שנפל באופן זקיפת התשלומים. מקובלת עלי עמדת הנאמן, כי פסקי הדין שהציגה הנושה אינם רלבנטיים, שכן עניינם בתביעתו של ערב לחובות החייב כנגד החייב (לאחר שנאלץ לשלם את החוב לנושה בשל אי הפירעון ע"י החייב). בעניין **בנק לאומי נ' חן לבנת** נקבע כי כשמדובר בתשלום שביצע הנושה בשל ערבותו לחובו של החייב, תיערך זקיפת התשלומים בהתאם לסעיף 75 לחוק ההוצאה לפועל או סעיף 49 לחוק החוזים כך שזכות החזרה של הערב אל הנאמן בתביעת החוב שיגיש בתיקו של החייב, לא תיפגע (הפסיקה הנוספת שהזכירה הנושה מיישמת את קביעתו של בית המשפט העליון בעניין זה). אלא שבענייננו, אין מדובר בתשלומים שבוצעו ע"י מר נגר כערב לחובות החייב. תביעת החוב כנגד מר נגר אינה בשל ערבותו לחייב אלא בשל ערבותו לחובות החברה. החייב נתבע בפסק הדין כערב לחובות החברה וכך גם מר נגר. ביחסים שבין מר נגר לחייב, אין מעמדו של מר נגר כמעמדו של ערב (לחייב).

48. אני דוחה גם את טענת הנושה, כאילו עומדת לה הזכות להודיע באיזה אופן ייזקפו התשלומים שקיבלה כדיבידנד בתיק נגר לצורך התחשבות בהם בתיק זה, מהטעם שהנאמן בתיקו של נגר לא הודיע באיזה אופן מיוחדים הסכומים שהתקבלו שם כדיבידנד בידה; ובכך, לשפר את מעמדה כנושה בתיק הפש"ר של החייב ועל חשבון הדיבידנד של הנושים האחרים של החייב. כאמור, עסקינן בתשלום שהתקבל כדיבידנד במסגרת תיק פש"ר של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פס"ר 64012-01-19 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

מר נגר ובגין אותו חוב מקורי. דיבידנד מחולק באופן יחסי בהתאם לסכום שמצוי בקופה וסכום תביעות החוב המאושרות ובכפוף לסדרי הנשיה. בתוך כך משולם חלק יחסי מכל רכיב של החוב שאושר כדין. יתר על כן, מטעמי מדיניות משפטית ברורים, אין כל מקום להטיל על נאמן בכל תיק פשיטת רגל או חדלות פירעון לפעול למשלוח הודעות בדבר אופן ייחוס התשלומים; ובכל מקרה, בוודאי שאין מקום לכך שגורל נושיו של החייב בתיק הפש"ר של החייב שלפנינו, ייגזר מהשאלה אם הנאמן בתיק הפש"ר של מר נגר זקק את תשלום הדיבידנד ע"ח חלק זה או אחר של החוב. יש לתת את הדעת לשיקולי יעילות ויש לתת את הדעת גם לעניינם של כלל הנושים. אין מדובר בתביעה פרטית שבין שניים - הנושה והחייב, ומטעם זה גם אינני סבורה שסעיף 50 לחוק החוזים יכולים להצמיח זכות כנטען ע"י הנושה לזקיפת תשלומים, אשר אינה מעוגנת בדין חדלות הפירעון ואינה עולה בקנה אחד עימו. סעיף 61(ב) שמכוחו מבקשת הנושה להחילו כאן קובע במפורש, כי **"הוראות חוק זה יחולו, ככל שהדבר מתאים לענין בשינויים המחוייבים, גם על פעולות משפטיות שאינן בבחינת חוזה ועל חיובים שאינם נובעים מחוזה"**. כאמור, הדבר אינו מתאים לעניין. מקובלת עליו גם עמדת הנאמן, כי אין לנכות את הוצאות שכה"ט ששילמה הנושה לבאת כוחה לצורך גביית הדיבידנד בתיק הפש"ר של נגר, בשיעור 40% מהתשלום שיתקבל בתוספת מע"מ. אכן, אין מקום לכך שנושי החייב בתיק שלפניי הם שיממנו את שכה"ט של הנושה בתיק הפש"ר של מר נגר (שאף ייגבה בדרך זו מחוץ לתיק הפש"ר של מר נגר תוך פגיעה בעקרון השוויון בין הנושים שם).

49. אציין כי הנושה קיבלה סך של 202,789 ₪ כדיבידנד בתיק נגר ותקבל גם דיבידנד מתוך הסך המאושר של 206,064 ₪ בתיקו של החייב (נראה כי מדובר כדיבידנד של כ- 80% ברוטו). זאת, לגבי חוב מקורי שלפי פסק הדין מיום 12/1/11 (לאחר גביית סכומים מצדדי ג'), עמד על 268,836 ₪. דומה כי במונחים של דיבידנד בתיקי פש"ר קיבלה הנושה סכום נאה גם בהתחשב בהוצאות הגביה וחלופי הזמן, ואף במישור זה מניחה ההכרעה את הדעת. לא הופחת מלוא הסכום שנגבה ו"בשורה התחתונה" נותר בידי הנושה סך של 91,176 ₪ שלא נזקף ע"ח חובו של החייב לנושה בתיק זה, כשבתוך כך הוכרו למעשה הוצאות ושכ"ט בסכום נכבד (בנוסף לאלה שהוכרו במסגרת תביעות החוב).

50. שיקול הצדק בחלוקת הדיבידנד לנושי החייב, מעוגן גם בסעיף 178(א) לפקודת פשיטת הרגל, הקובע כי **"בית המשפט המחוזי יהא מוסמך, בכפוף להוראות פקודה זו, להחליט בכל שאלה של דין קדימה, ובכל שאלה אחרת, שבמשפט או בעובדה, המתעוררת בעניין פשיטת הרגל שלפניו, או שראה תועלת או צורך להחליט בה למען השלמות בעשיית צדק או בחלוקת נכסי במקרה הנדון"**. כפי שנקבע בע"א 3756/92 רפאל מנס "סעיף 178 לפקודת פשיטת הרגל ... הוא סעיף סל, המקנה לבית המשפט סמכותו רחבה ביותר ... תכליתו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 19-01-64012 חמת עיצוב ושיווק בע"מ נ' ישראלי ואח'

היא להבטיח שבית המשפט לא ימצא עצמו 'חסר סמכות' במקום שהצדק דורש את מעורבותו". אף סעיף 150 מעגן את שיקולי הצדק בקובעו כי בית המשפט רשאי "לאשר, לבטל, או לשנות מעשה או החלטה על ידי הנאמן, וליתן כל צו בענין כפי שיראה צודק". סבורני כי שיקול הצדק בחלוקת דיבידנד בין הנושים, מלמד אף הוא כי יש לתת תוקף להחלטתו של הנאמן. דומה כי אילו קיבל עמדתה של הנושה, היה הדבר מנוגד לחובתו של הנאמן כלפי כלל נושי החייב (לחובה לפעול לטובת כלל הנושים, ראו למשל: ע"א 5411/07 אלוש נ' עזבון המנוח לוי ז"ל בפש"ר מיום 31/12/09).

51. לבסוף יוער, כי כאמור בהכרעת החוב המתוקנת, הנאמן דחה מפאת מורכבות החישוב, את הצעת החייב להכריע בתביעת החוב על יסוד קרן החוב כפי שנקבעה בפסק הדין של נגר (שהצריכה בשל פערי הזמנים ותנועות כספיות שנעשו, בירורים תחשיבים והתאמות). יודגש, למען הסדר ספק, כי המערערת לא טענה שיש ללכת בנתיב זה (שייתכן שלא היה מיטיב עמה בשים לב לכך שכפי שנקבע בתביעה כנגד נגר, נכון ליום פסק הדין מיום 12/1/11, לאחר שניתן צו כינוס כנגד החייב והוגשה תביעת החוב - נקבע ע"ס של 268,836 ₪).

52. לא מצאתי ממש ביתר טענות המערערת, והן נדחות. מקובלת עלי גם עמדת הנאמן כי בנסיבות העניין הפער הזניח בין סכומי ההכרעה בתביעת החוב אינו מצדיק דיון.

סוף דבר

53. ההכרעה בתביעת החוב בענייננו, מנומקת היטב, עולה בקנה אחד עם הצדק והדין ועם שיקולי היעילות ואיננה מגלה חריגה מסבירות או מתקינות או כל פגם אחר שמצדיק התערבות בה. לאור כל האמור, הערעור נדחה.

54. אני מחייבת את המערערת בהוצאות כל אחד מהמשיבים בסך של 4,000 ₪ (בסך הכל 12,000 ₪ ש"ח). סכום זה ייגבה מהפקדון, היתרה תושב למערערת באמצעות ב"כ.

המזכירות תדוור לצדדים

ניתן היום, ג' אדר תשפ"א, 15 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.

יעל בלכר, שופטת